

Asia: VN/36276/2025

Lausuntopyyntö mikroyrittäjien rahoituksesta sekä yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksista

Mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantaminen

1.

Rahoitusosaaminen ja rahoituskelpoisuus, julkisten rahoituspalveluiden palveluohjauksen vahvistaminen, pankkisääntely.

Pk-barometreissä toistuvasti pankkirahoituksen saatavuuden haasteena koetaan esimerkiksi vakuusvaatimukset ja oman pääoman ehtoisen rahoituksen vaatimukset. Finnveran takaukset mahdollistavat rahoitusta silloin, kun vakuusvaatimukset asettuvat pullonkaulaksi.

Erityisesti aloittavien yritysten, sekä kasvuhaluisten mikro- ja yksinyrittäjien rahoitushaasteet ovat eri yhteyksissä korostuneet. Muun muassa pk-barometri on osoittanut, että rahoitushaasteet koetaan sitä suurempina, mitä pienempi tai kasvuhakuisempi yritys on (Pk-barometri kevät 2025).

Finnvera toteutti 10/24-03/25 puolen vuoden mittaisen Laina mikroyritysten kasvuun -pilotin, jonka aikana myönnettiin rahoitusta 444 yritykselle yhteensä noin 20 miljoonan euron arvosta. Hakemuksia saapui noin 1 000, ja kielteisten päätösten osuus oli noin puolet. Yleisimmät hylkäyssyyt liittyivät maksuhäiriöihin ja negatiiviseen omaan pääomaan sekä heikkoon ratingiin. (Finnveran uutinen 06/25). Tuloksien mukaan yritykset rahoitushaasteet korostuivat nuorilla ja pienillä yrityksillä. Pilotin tulosten johdosta määräaikaista lainaa jatketaan siten, että rahoitusta voivat hakea myös toimintaansa aloittavat yritykset 1.2.26 – 31.7.26.

Taustahavaintona laina mikroyrityksen kasvuun -hankkeissa on, että mikroyrityksien ja yksinyrittäjien talous- ja rahoitusosaaminen on usein jo yrityksen käytettävissä olevan henkilöresurssin vuoksi heikkoa, mikä voi hankaloittaa rahoituksen saatavuutta. Tarvetta olisi

matalan kynnyksen neuvontapalveluille, jotka tukevat yrittäjiä talousasioiden hallinnassa myös liiketoiminnan käynnistyttyä.

Myös kyky löytää oikea rahoituskanava kysyy osaamista ja verkostoja. Tärkeää on tunnistaa eri valtiollisten rahoittajien rooli eri vaiheissa ja yrityksen ohjaaminen oikean rahoituksen piiriin. Tässä esimerkkinä on Team Finland -palvelupolun hyödyntäminen.

Finnveran tehtävänä on täydentää rahoitusmarkkinoita erityisesti markkinapuutealueilla, monipuolistaa suomalaisten yritysten rahoitusmahdollisuuksia sekä edistää yritystoiminnan ja viennin kehitystä. Finnveralla on keskeinen rooli mikro- ja yksinyrittäjien rahoituksen mahdollistajana, mutta toimiva pankki- tai rahoittajakumppanuus on yritystoiminnan kannalta edelleen elintärkeä. Rahoitusmarkkinoiden tasapainon säilyttämiseksi on tärkeää, että Finnveran toimet täydentävät yksityistä rahoitusta, eivät korvaa sitä.

2.

-

3.

-

4.

-

5.

-

Kysymys 2. Mitä kehittämis ehdotuksia Teillä on mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantamiseen, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevasta yrittäjyyden edistämisestä mikroyrittäjyyden kentässä, kuten toimintaympäristö, politiikkatoimet ja vastaava? Valtiovallan vastuulla olevilla rahoitusjärjestelmillä tarkoitetaan julkisia rahoituspalveluita ja -instrumentteja, joita valtio tarjoaa tai tukee mikroyrittäjien liiketoiminnan rahoittamiseksi. Näihin kuuluvat esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevan osalta ELY-keskusten yritystukimuodot, Finnveran lainat ja takaukset, Business Finlandin rahoituspalvelut.

Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia valtiovallan vastuulla olevan osalta mikroyritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseen perusteluineen.

-

Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdokset liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi

1.

Toimenpiteet:

Finnvera on jo toteuttanut konkreettisia toimenpiteitä omistajanvaihdosten vauhdittamiseksi, kuten:

- Yrittäjälainan ehtojen laajentaminen kattamaan myös suurempia rahoitustarpeita omistajanvaihdostilanteissa.
- Pk-takauksen (80 %) ehtojen laajentaminen liiketoimintakauppoihin, mikä mahdollistaa rahoittajien aktiivisemmän osallistumisen yrityskauppoihin.
- Mahdollisuus ottaa suurempi riskiosuus vaikuttavuudeltaan keskeisissä hankkeissa, kuten omistajanvaihdoksissa.

Lisäksi Finnveralla on tulossa vuonna 2026 uusia toimenpiteitä:

- Laina mikroyritysten kasvuun, joka mahdollistaa myös pienten yritysten erilaiset omistajanvaihdokset kuten yrityskaupat ja sukupolvenvaihdokset. Lainan myöntö on määräaikainen 6 kk helmi-heinäkuu.
- Kehitteillä oleva yhteistyömalli kaupallisten rahoittajien, joka mahdollistaa Finnveran nopean digitaalisen käsittelyn kaupallisen rahoittajan velkakirjalainalle. Takausta voi käyttää toimivien yritysten liiketoimintakaupoissa.

Finnvera näkee omistajanvaihdokset keskeisenä osana yritystoiminnan jatkuvuuden turvaamista ja alueellisen elinvoiman säilyttämistä. Tämän lisäksi omistajanvaihdoksella on havaittu olevan positiivinen vaikutus kohdeyrityksen kehittymiseen ja kasvuun. Finnvera uskoo, että yrityskauppa-aktiivisuus lisääntyy, kun markkinaympäristö tasaantuu. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, että rahoitusratkaisut ovat valmiina tukemaan omistajanvaihdoksia oikea-aikaisesti ja joustavasti. Lisäksi laaja yhteistyö omistajanvaihdosten vauhdittamiseksi kuten Omistajanvaihdosfoorumi, joka on valtakunnallinen johtava omistajanvaihdosten asiantuntijaverkosto, edistää omistuksenvaihdosten toteutumista.

Esteet:

Rahoituskelpoisuus, rahoitusosaaminen, julkisten neuvontapalveluiden saatavuus ja tasalaatuisuus.

Kehittämiskohteet:

Kehittämiskohteena on varmistaa suomalaisten pk-yritysten onnistuneet omistajanvaihdoksia myös TF-tasolla, kuten Team Finland -toimijoiden palveluiden ja rahoitusten kohdentaminen pk-yritysten omistajanvaihdoksiin. Lisäksi tiiviimpi yhteistyö omistajanvaihdosten vauhdittamiseksi, esimerkiksi valtakunnallinen asiantuntijaverkosto Omistajanvaihdosfoorumi.

Kehittämiskohteita ovat myös neuvontapalvelut yrityksille. Resurssit ja tavat toimia vaihtelevat ympäri Suomea. On tärkeää saada pk-yrityksille esimerkiksi tasalaatuiset kuntien neuvontapalvelut omistajanvaihdoksiin.

2.

-

3.

-

4.

-

5.

-

Kysymys 4. Mitä kehittämistarpeita on yritysten sukupolvenvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisehdotuksia *sukupolvenvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

-

Kysymys 5. Mitä kehittämistarpeita on yritysten yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisehdotuksia *yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Sipponen Elisa
Finnvera Oyj - Elisa Sipponen ja Anna-Mari Palo

